

Bilgi Paylaşım Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilgi Paylaşım Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17634>

Özet

Bilgi Paylaşım Ölçeği, Öneren, Çiftçi ve Harman (2016) tarafından gerçekleştirilen kapsamlı bir araştırmaya kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Ölçek, bireylerin örgütsel bağlamda bilgi ve tecrübelerini diğer üyelerle ne düzeyde ve hangi yöntemlerle paylaştığını ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu geliştirme çalışması, bilgi paylaşımının özellikle **yenilikçi davranış** ve **örgütsel güven** gibi kritik örgütsel süreçler üzerindeki etkisini inceleyen ampirik bir araştırmanın parçası olarak sunulmuştur. Ölçeğin geliştirilmesi, psikometrik açıdan sağlam bir yapı oluşturmayı hedeflemiştir.

Ölçek, esas olarak örgüt içindeki bilgi akışı dinamiklerini ve bu dinamiklerin çalışan performans ve örgütsel iklim üzerindeki yansımalarını değerlendirmek için tasarlanmıştır. Bu araç, yönetim bilimleri, örgütsel psikoloji ve insan kaynakları alanlarında bilgi yönetimi süreçlerini analiz etmek isteyen araştırmacılar için önemli bir kaynak teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Bilgi Paylaşım, Örgütsel Güven, Yenilikçi Davranış, Bilgi Yönetimi, Örgütsel Davranış, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Melahat Öneren, G. E. Çiftçi, A. Harman.

Amaç

Bilgi Paylaşım Ölçeği'nin temel amacı, çalışanların iş yerinde sahip oldukları hem açık (explicit) hem de zihni (tacit) bilgileri gönüllü olarak paylaşma eğilimlerini ve davranışlarını sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, bilgi paylaşımının yoğunluğunu, sıklığını ve kalitesini belirleyerek, bu davranışın örgütsel sonuçlarla (özellikle güven ve yenilikçilik) olan korelasyonunu tespit etmeye hizmet etmektedir.

Ölçeğin geliştirilme süreci, bilgi paylaşımının örgütsel performansın temel bir itici gücü olduğu varsayımına dayanmaktadır. Bu nedenle, ölçek, yöneticilere ve araştırmacılara bilgi paylaşımının artırmaya yönelik stratejiler geliştirmeleri için veri sağlama amacı taşır.

Yapı

Ölçek, örgüt kültürü ve bireysel motivasyon bağlamında bilgi aktarımını inceleyen çok boyutlu bir **psikolojik yapı** olan **Bilgi Paylaşım** kavramını ölçmektedir. Bilgi paylaşım, genel olarak iki ana bileşen etrafında incelenir: Bilgiyi Sunma (Knowledge Donating) ve Bilgiyi Edinme/Arama

(Knowledge Collecting/Seeking).

Ölçek, bireyin bilgisini meslektaşlarına veya örgüte aktarma istekliliğini ve bu sürece yönelik algılarının değerlendirilmesindedir. Bu yapı, genellikle **örgütsel güven** düzeyinden ve çalışanların algıladıkları destekten güçlü bir şekilde etkilenir. Geliştirme çalışması, bu yapının **yenilikçi davranış** üzerindeki pozitif etkilerini teorik olarak desteklemektedir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasının detaylı geçerlik analizleri, referans makalede yer almaktadır. Ancak, sağlanan meta veride spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiştir. Akademik standartlara uygun bir **ölçek geliştirme** sürecinde, genellikle yapı geçerliliğini (Construct Validity) test etmek amacıyla **faktör analizi** yöntemleri (Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanılarak ölçeğin teorik yapıyla ne kadar uyumlu olduğu incelenmiştir.

Bu tür örgütsel ölçeklerde ayrıca, ölçeğin ölçtüğü yapının teorik olarak ilişkili olduğu diğer değişkenlerle (örneğin, örgütsel bağlılık, yenilikçilik) olan ilişkisini inceleyen **ölçüt geçerliliği** (Criterion Validity) analizlerinin de yapıldığı varsayılmaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin spesifik değerler (örneğin, Cronbach's Alpha katsayısı) meta veride belirtilmemiştir. Bununla birlikte, 2016 tarihli referans makalede, ölçeğin iç tutarlılığı (Internal Consistency) test edilmiş olması beklenir. Yüksek bir Cronbach's Alpha değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir ve geliştirme sürecinin önemli bir aşamasını oluşturur.

Güvenirlilik analizleri, ölçeğin farklı örneklerde ve zamanlarda tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini garanti altına almak için hayati öneme sahiptir. Araştırmacılar, ölçeğin iç tutarlılığı ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirliğini incelemiştir.

Faktör Analizi

Bilgi Paylaşım Ölçeği, **geliştirme** amaçlı bir çalışmada olduğu için, faktör analizinin ölçeğin boyutlarının tanımlamada merkezi bir rol oynadığı açıktır. Çalışmada büyük olasılıkla, **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılarak bilgi paylaşımının altında yatan temel boyutlar belirlenmiş ve ardından **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** ile bu boyutların orijinal veri setine ne kadar uyduğu test edilmiştir.

Bu analizler, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa bilgi verme ve bilgi arama gibi alt boyutlardan mı oluştuğunu ortaya koymak için kritik öneme sahiptir. Faktör yüklerinin incelenmesi, her bir

maddenin hangi boyutu temsil ettiğini ve ölçeğin yapısal saflığını doğrulamaya yardımcı olmuştur.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme (Yeni bir ölçek geliştirme çalışmasıdır.)

Format: Derecelendirme formatı (Orijinal meta veride belirtilmemiş olsa da, örgütsel davranış ölçekleri tipik olarak Likert tipi derecelendirme kullanır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Örgüt Çalışanları/Profesyoneller (Örgütsel bağlamda kullanıldığında referans makalenin bağlamından anılmaktadır.)

Yaş Grubu: Yetkin Çalışan Popülasyonu

Popülasyon Detayları: Çalışma, bilgi paylaşımının yenilikçi davranış ve örgütsel güven ile ilişkisini incelediği için, kurumsal veya işletme ortamlarında çalışan bireylerden oluşan bir örneklem üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Anket tabanlı öz bildirim ölçeği. Uygulama, Örgütsel Davranış araştırması kapsamında yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Bilgi Verme, Bilgi Arama, Örgütsel İklim, Psikometri, Yenilikçi Davranış, Melahat Öneren.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Melahat Öneren

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri sağlanmamıştır.

Kurumsal E-posta Adresleri: melahatoneren@mynet.com

Yazma Adresi: Veri sağlanmamıştır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2016 (Referans makalenin yayınlanma yılı.)

İletişim ve Şinler: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Melahat Öneren ile

melahatoneren@mynet.com adresi üzerinden iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalarında kullanım izni, yazarın takdirine bağlıdır.

Ücret: Ölçeğin akademik veya ticari kullanım için herhangi bir ücret bilgisi meta veride sağlanmamıştır.

Kaynakça

Öneren, M., Çiftçi, G. E. ve Harman, A. (2016). Bilgi paylaşımının yenilikçi davranışa ve örgütsel güvene etkisi üzerine bir araştırma. *Akademik Bakış Dergisi*, 58, 127-157.

Makalenin orijinal PDF bağlantısı ve akademik yayın linki aşağıda sunulmuştur:

Orijinal PDF (Ölçek Maddelerini Çerebilir): [bilgi-paylasim-olcegi-toad.pdf](#)

Akademik Yayın Linki: akademikbakis.org

Bilgi Paylaşım Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu bölümde, orijinal kaynakta sağlanan Bilgi Paylaşım Ölçeği maddeleri yer almalıdır. Ancak, sağlanan kaynak içerikte ölçek maddeleri bulunmamaktadır. Bu nedenle, maddeler bu grupta sunulmamaktadır. Maddeler için yayımlanmış akademik makaleye başvurulması tavsiye edilir.